

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Licențiat în drept din Paris, Consilier la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România 40 lei
6 luni 20
3 luni 10
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația

București, CALEA RAHOVEI—5

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98

SUMAR

Asistența judiciară și stagiul avocaților, de d-l Victor G. Cristofor.

JURISPRUDENȚĂ:

Înalta Curte de Casație, s. I: *Soc. Creditului Funciar Urban București cu C. Brătășanu și G. Vernescu*;
Idem, s. II: *Victor Văideanu, recurs corecțional*;
Idem: *Magdalena M. Călărășanu cu G. și Ion Tănăsescu*;
Curtea de apel Galați, s. I: *Albert Szigeti cu Isac Apotecker*;
Idem din București, s. II: *Constantin C. Ratea cu Sanda I. N. Dănălache*;
Tribunalul județului Tutova: *Schmil Natansohn cu Casa Bisericii*.

ASISTENȚA JUDICIARĂ

ȘI

STAGIUL AVOCAȚILOR

Legea pentru organizarea Corpului de avocați, votată și promulgată în Martie 1907 în împrejurări destul de cunoscute, reglementând asistența judiciară și stagiul avocaților, era menită să satisfacă două nevoi de mult timp simțite în «lumea dreptății».

Marile principii constituționale, egalitatea tuturor cetățenilor înaintea legii și gratuitatea împărțirii dreptății, precum și buna ei distribuție, au făcut pe legiuitorul din 1907 să acorde și celor lipsiți de mijloace posibilitatea de a-și valorifica drepturile lor în justiție. Căci dacă prin art. 44 din Legea asupra taxelor de timbru și înregistrare ei aveau scutire de taxele timbrului, ei erau lipsiți de sfaturile călăuzitoare ale oamenilor cunosători de legi, precum și de expunerea juridică și apărarea cauzei lor înaintea judecății. De multe ori avocații, chiar în lipsa unei legi, au apărut în mod gratuit pe împričinații săraci, și în București a funcționat regulat un serviciu de asistență judiciară chiar înainte de 1907. Totuși s'a crezut bine să se prevadă prin lege o astfel de îndatorire pentru avocați. În acest scop a fost

înscriș în legea de organizare a Corpului de avocați cap. X: Despre asistența judiciară cu art. 80—86.

În conformitate cu legea funcționează de atunci pe lângă fiecare Tribunal de județ câte un serviciu de asistență judiciară, îndeplinit de câte un avocat și doi stagiați cari în cel mai bun caz, când își înțeleg datoria, așteaptă în camera avocaților două sau trei ore în trei zile ale săptămânii, fără ca cineva să vie să le ceară concursul. Cauza nu-i, precum se pretinde de către unii, neîncrederea justițiabililor în serviciul gratuit al avocatului, pe care l-ar considera incapabil de o muncă serioasă în cazul când nu-i plătit. Cauza e modul cum e organizat serviciul asistenței judiciare.

În adevăr, în primul loc cei interesați n'au de unde să știe că dacă îndeplinesc singura condițiune a lipsei de mijloace au dreptul să fie sfătuiți și apărați în mod gratuit de către avocații cari formează biurul asistenței judiciare. Principiul adagiului *nemo censetur ignorare legem*, ori cât de adevărat ar fi el, când e vorba de interesul general, nu poate servi de răspuns justițiabilului care s'ar plânge că n'a avut de unde să știe de existența «asistenței judiciare». În al doilea loc observăm că mulți dintre acei cari ar avea nevoie de asistență judiciară locuiesc la țară, de parte de reședința Tribunalului de județ, pe lângă care numai funcționează până acum servicii de asistență judiciară, și sunt lipsiți astfel de beneficiul asistenței, neputându-se transporta în capitala județului fără să piardă două sau trei zile de lucru și să cheltuiască echivalentul încă a câtorva. Observăm apoi o lipsă de interes pe care avocații, directori ai asistenței, o arată în îndeplinirea acestei însărcinări legale, și în sfârșit o lipsă de fonduri anume rezervate de către Consiliul de disciplină al avocaților pentru trebuințele asistenței și chiar o lipsă de localuri proprii.

Ușor, însă, s'ar putea face de către decanii barourilor publicațiuni lămurite și răspândite în cari

să se arăte modul și condițiunile în cari funcționează serviciul asistenței judiciare și cari să se lipească în toate localurile Primăriilor, Comisiilor, Judecătoriilor și Tribunalului. Ușor s'ar putea hotări de către Consiliile de disciplină și funcționarea serviciului de asistență judiciară în comunele de reședință ale judecătorilor ambulanți, unde sunt stabiliți avocați, și să se aducă astfel reale servicii unei clase întregi de oameni: muncitorilor agricoli. Cât privește de celelalte neajunsuri, decanul, care după lege are un rol covârșitor, ar putea sesiza Consiliul de disciplină cu care împreună să stabilească măsurile necesare de luat atât în contra avocaților recalcitranți, cât și în privința localului și a fondului necesar pentru acoperirea cheltuelilor de expertiză, anchete, etc., în afacerile celor primiți la asistență.

Despre stagiul avocaților Expunerea de motive asupra proiectului de organizare a Corpului de avocați zice că el trebuie să fie «efectiv, adică ca avocații, la începutul carierei lor, să fie obligați la o aplicațiune practică a științei dreptului prin conferințe, prin pledarea proceselor de la asistența judiciară, prin prezența la ședințele instanțelor judecătorești și facerea de memorii scrise asupra proceselor ce vor asculta». Prin lege, însă, practica s'a redus la ținerea de conferințe și pledarea proceselor de la asistență. Pe când ar fi fost bine să se legifereze chiar că avocații stagiați nu pot pleda decât procesele ce se judecă în primă instanță—ca greșalele lor să poată fi îndreptate—iar avocații nu pot pleda decât la Tribunale, Curți de apel și Curtea de casație,—stagiații neputând deveni avocați decât dacă vor cere aceasta Consiliului de disciplină și vor dovedi o practică efectivă de câțiva ani.

Practica pe care o fac avocații stagiați la asistența judiciară am văzut-o, iar conferințele ori cât de utile ar fi ele din punct de vedere teoretic, din punct de vedere practic ele nu înseamnă aproape nimic. În realitate ele nici nu se țin. Legea hotărînd în art. său 5, alin. a, ca stagiații să țină conferințe «când vor fi însărcinați de decan», lasă totul la chibzuința decanului, care de multe ori numai grija aceasta nu o are. Și când un stagiar mai puțin ocupat cu adevărata «practică» prepară vreo conferință care din punct de vedere practic nu prezintă absolut nici un interes, el este expus să nu o poată ține din cauza lipsei de auditor. Recunoaștem, însă, că singur decanul—iarăș decanul!—sau întreg Consiliul de disciplină ar putea hotări la începutul fiecărui an judecătoresc subiectele conferințelor și tabloul conferențiarilor. Aceste conferințe ar putea fi contradictorii — cum s'au ținut la București—amintind astfel pe departe lupta juridică pe care avocații o desfășoară în fața judecății. Ele însă ar fi de mai mare folos când subiectele lor ar fi în legătură cu dificultățile practice de ordin juridic, ivite înaintea instanțelor judecătorești din județ, când ar conținea anchete, de ex. relative la meritul jurisprudenței, și mai ales când ar trata chestiuni din materiile nestudiate în facultățile noastre de drept și de o întrebuintare obișnuită cum ar fi de ex. execuțiunea silită. Victor G. Cristofor

Avocat în Iași.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 25 Maiu 1909

Președenția d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte
Societatea Creditului funciar urban București cu C. Brățășanu
și G. Vercescu

Legea asupra drepturilor proprietarilor.—Acțiune pentru despăgubiri din cauza stricăciunilor cauzate imobilului.—Dacă asemenea acțiune poate fi intentată pe calea sumară a acestei legi, după expirarea contractului de închiriere.

Proprietarul poate să intenteze acțiune, în virtutea legii asupra drepturilor proprietarilor, și după expirarea contractului de locațiune, și această acțiune sumară poate fi introdusă și pentru cazul când se cere despăgubiri pentru stricăciunile cauzate imobilului.

Deciziunea No. 223/909.—Casată, după divergență și după recursul făcut de Societ. Creditului funciar urban București, decizia Curții de apel, secția III din București, No. 48/909, dată în proces cu C. Brățășanu și G. Vercescu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat N. Alexandrescu, în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat Isaia Ionescu, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Violarea art. 7 și 10 din legea asupra drepturilor proprietarilor; greșita apreciere a economiei acestei legi și exces de putere.

«Din combinarea acestor texte de lege și a tuturor celorlalte dispozițiuni ce această lege specială conține, rezultă în mod neîndoios că pentru realizarea tuturor drepturilor izvorînd din contractul de închiriere proprietarul este în drept să facă cerere în justiție pe calea și cu procedura sumară indicată de această lege, și nici o dispozițiune nu limitează exercițiul acestui drept numai pentru cursul termenului contractului de închiriere.

«Prin expresiunea contract de închiriere nu se înțelege numai actul scris, care constată închirierea cu condițiunile stipulate de părți, ci actul juridic care stabilește și determină raportul dela proprietar la chiriaș, cu toate obligațiunile și efectele ce legea recunoaște și atribuie unui asemenea raport.

«Și aceasta este așa de adevărat, că însăși această lege specială prevede prin art. 3 cazul când se poate face cerere în justiție pe calea sumară, chiar când nu există contract.

«Cererea noastră de a se condamna chiriașii la daune pentru că ne-au împiedicat să închiriem imobilul, și pentru că au cauzat stricăciuni imobilului, derivă din faptele personale datorite calității d-lor de chiriași, derivă din raportul juridic de chiriași ai noștri; și pentru realizarea tuturor drepturilor cari derivă din aceste acte juridice, legea specială ne recunoaște dreptul de a ne folosi de calea sumară, judecându-ne înaintea președintelui tribunalului ca prima instanță și înaintea Curții ca instanță de apel, în ambele cazuri judecata făcându-se în Camera de consiliu.

«Legea specială prin art. 7 prevede chiar cazul când cererea cuprinde și despăgubiri pentru stricăciuni cauzate la imobil, arătând cum au a se face constatările necesare; aceasta dovedește că legiuitorul admite și acțiunea intentată după expirarea contractului de locațiune, căci numai atunci proprietarul poate cere despăgubiri pentru stricăciuni, când dar instanța de apel judecă și decide că pentru pretențiunile izvorând dintr'un contract care a expirat la 26 Octomvrie 1908 noi nu mai avem dreptul a face la 28 Octomvrie 1908 acțiunea prevăzută de legea asupra drepturilor proprietarilor; violează textele de lege citate, nesocotește economia întreagă a legii și comite un vădit exces de putere».

Având în vedere că prin decizia atacată cu recurs Curtea de apel a infirmat, ca dată fără competență, ordonanța prezidentului tribunalului, pronunțată în virtutea legii asupra drepturilor proprietarilor din 1903, pentru motivul că cererea de despăgubiri pentru degradațiunile imobilului închiriat, când formează singură obiectul acțiunii, cum este în speță, nu poate să fie făcută, după expirarea contractului de locațiune, pe baza acelei legi, ci pe calea dreptului comun;

Considerând că chestiunea dedusă în judecata acestei Curți prin motivul de casare este de a se ști dacă cererea de despăgubiri pentru degradațiunile imobilului se poate face pe calea sumară prevăzută de legea proprietarilor și după expirarea contractului de locațiune sau numai în timpul duratei lui;

Considerând că prin nici un text din legea proprietarilor din 1903 nu se prevede că exercițiul dreptului de judecare și executare sumară, acordat în favoarea proprietarilor de imobile, este limitat numai pentru timpul duratei contractului de închiriere sau arendare;

Că în lipsa unei distincțiuni în lege, între cazul când contractul este în vigoare și cazul când a expirat, nu se poate interpreta în sensul de a se aplica acea lege numai pe timpul duratei contractului, căci prin aceasta s'ar aduce chiar o atingere scopului ce și-a propus legiuitorul, care a fost acela de a lua cât mai multe garanții ca realizarea dreptului proprietarului să nu fie zădarnicită sau întârziată;

Considerând că odată stabilit că proprietarul poate să întenteze acțiune în virtutea legii asupra drepturilor proprietarilor și după expirarea contractului de locațiune, trebuie să cercetăm dacă poate face o asemenea acțiune și pentru cazul când cere despăgubiri pentru stricăciunile cauzate imobilului;

Că în această privință art. 1 prevede că proprietarul poate să urmărească pe calea sumară prevăzută de legea specială ce ne preocupă, atât plata chiriei sau arenzii datorite, cât și realizarea tuturor drepturilor ce decurg din contractul de închiriere sau arendare;

Că cererea de despăgubiri pentru stricăciunile cauzate imobilului se bazează pe dreptul ce izvorăște pentru proprietar din contractul de locațiune, și este sancțiunea obligației ce are locatarul de a întreține imobilul în bună stare;

Că, prin urmare, o asemenea cerere poate să fie făcută pe calea sumară prevăzută de legea specială a proprietarilor și după ce termenul locațiunii a expirat;

Că Curtea de apel hotărînd altfel, a comis un exces de putere și a interpretat greșit dispozițiile legii proprietarilor;

Că, de aceea, motivul de casare este fondat, și urmează să fie admis.

Pentru aceste motive, Curtea casesază, etc.

Observație. — Principiul admis de Curtea de casație este indiscutabil. În adevăr, s'a decis de mai multe ori că proprietarul poate să-și urmărească drepturile sale, conform legii proprietarilor, nu numai în timpul contractului, ci și după expirarea lui, întru cât nici un text de lege nu mărginește exercitarea unei asemenea acțiuni numai la timpul duratei contractului. Cas. rom. Bulet. 1905

p. 161 și Bulet. 1906, p. 1150; Curierul Judiciar din 1905, No. 56 și din 1906, No. 61.

S'a decis, cu drept cuvânt, că acțiunea în reziliere a unui contract de locațiune sau de arendare, care nu se întemeiază pe fapte petrecute în timpul duratei contractului, nu poate fi judecată cu procedura sumară a legii proprietarilor. Cas. rom. Bulet. 1905, pag. 1607 și Dreptul din 1906, No. 4. Vezi asupra tuturor acestor chestiuni, D. Alexandresco, tom. IX, p. 339.

Iscođ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 3 Februarie 1909

Președenția d-lui N. MANDREA, președinte

Victor Văideanu, recurs corecțional

Recurs — Deciziunile Camerei de punere sub acuzare. — Termenul de recurs contra lor. — Curgerea acestui termen dela comunicare.

Termenul de recurs în contra deciziunilor Camerei de punere sub acuzare nu poate curge decât dela notificarea deciziei, căci Camera de punere sub acuzare neputând pronunța în public deciziunile ei, partea nu poate să aibă cunoștință decât dacă și întru cât i se aduce la cunoștință decizia prin comunicare în regulă.

Deciziunea 239/909. — Respinge incidentul de tardivitate ridicat de d-l procuror-general la recursul făcut de Victor Văideanu, contra procesului-verbal No. 374/908 al Camerei de punere sub acuzare de pe lângă Curtea de apel din Iași.

În prezența recurentului, prin d-l Leon Sachelarie, substituit prin d-nii Take Ionescu și P. Poni.

Curtea,

Ascultând pe d-l procuror St. Stătescu, în incidentul de tardivitate a recursului; și

Pe d-l Poni, în combaterea incidentului.

Deliberând,

Asupra incidentului ridicat de d-l procuror-general, de a se respinge recursul ca tardiv, fiind făcut peste termenul de trei zile dela pronunțarea deciziunii Camerei de punere sub acuzare;

Considerând că termenul de recurs contra deciziunilor Camerei de punere sub acuzare nu poate curge decât dela notificarea acelei deciziuni, căci Camera de acuzare neputând pronunța în public deciziunile sale, partea nu poate să aibă cunoștință decât dacă și întru cât i se aduce la cunoștință printr'o notificare în regulă;

Că dispozițiunea art. 396 din Procedura penală nu se poate aplica decât la sentințele și deciziunile cari s'au pronunțat în public;

Că, întru cât, în speță, nu se constată că s'a comunicat recurenților decizia Camerei de punere sub acuzare, recursul are a fi privit ca făcut în termen;

Pentru aceste motive, Curtea respinge incidentul de tardivitate.

Audiența dela 7 Aprilie 1909

Președenția d-lui N. MANDREA, președinte

Magdalena M. Călărășanu cu Gh. și Ion Tănăsescu

Contestație. — Termenul de apel în asemenea materie. (Art. 402 din Proc. civilă).

După art. 402 din Proc. civilă, termenul de apel în materie de contestație este de o lună de la pronunțare și acest termen se sfârșește în ziua lunii corespunzătoare cu ziua punctului de

plecare, conform art. 730 din Procedura penală.

Astfel, dacă o sentință s'a pronunțat la 17 Iunie, apelul în contra acelei sentințe făcut la 18 Iulie este tardiv.

Deciziunea No. 57/909. — Respins recursul făcut de Magdalena M. Călărășanu, contra deciziei No. 231/908 a Curții de apel din Craiova, secția II, în proces cu Gh. Tănăsescu și Ion Tănăsescu.

În prezența recurentei, prin d-l L-t Popescu Negreanu cu procură și a intimaților, prin d-l avocat Titulescu, substituit prin d-l Mircea Cristian.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Poni, din partea recurentei, în dezvoltarea motivului de casare, și

Pe d-l avocat M. Cristian, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Rău Curtea de apel mi-a respins apelul ca tardiv, de oarece eu am făcut apelul în termen, depunându-l la poștă în ziua de 17 Iulie 1908 și arhiva Curții l-a primit în ziua de 18 Iulie 1908, fapt care se dovedește cu acte oficiale».

Având în vedere că Curtea de apel din Craiova, pentru a respinge ca tardiv apelul făcut de recurentă în contra sentinței Tribunalului Dolj, secția comercială, No. 47/908, dat în materie de contestație la executare, constată că sentința apelată a fost pronunțată la 17 Iunie 1908, iar apelul a fost făcut la 18 Iulie 1908;

Că, după art. 402 din Proc. civilă, termenul de apel în materie de contestație fiind de o lună dela pronunțare, acest termen se sfârșește în ziua lunii corespunzătoare cu ziua punctului de plecare, conform art. 730 din Proc. civilă, deci nu este pe zile libere, precum susține recurenta;

Că, dar, Curtea de apel nu a violat nici unul din textele citate prin motivul de casare, când a respins apelul ca tardiv.

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI, Secțiunea I

Audiența dela 24 Aprilie 1909

Președenția d-lui P. IONESCU, prim-președinte

Albert Szigeti cu Isack Apotecker

Căsătorie. — Obligațiunile reciproce ale soților cari decurg din căsătorie. — Neîndeplinirea lor de către soț. — Dreptul femeiei și în afară de domiciliul conjugal de a sili pe soț să-și îndeplinească obligațiunile impuse de lege. (Art. 196 din Codul civil).

Potrivit art. 196 din Codul civil, femeia e datoră să locuiască împreună cu bărbatul și să-l urmeze în orice loc va găsi de cuviință să-și stabilească locuința sa, iar bărbatul este dator a o primi și a-i înlesni totul pentru viețuirea ei, după starea și puterea sa.

Prin derogare însă la acest principiu, soțul poate fi îndatorat a procura cele necesare pentru întreținerea soției sale și afară din domiciliu, când aceasta își neglijează îndatoririle sale în așa fel în cât liniștea și demnitatea soției să nu fie ferită de orice atingere în care caz numai soția are dreptul a se plânga și exercita acțiunea pentru a sili pe soț să-și îndeplinească obligațiunile ce-i sunt impuse de lege, neputându-se nimeni substitui în drepturile și îndatoririle soților.

Curtea,

Având în vedere apelurile făcute pe de o parte de

Albert Szigeti și pe altă parte de Isack Apotecker, contra sentinței Tribunalului Brăila secția I No. 333 din 1908, prin care s'a admis în parte acțiunea intentată de Isack Apotecker și s'a obligat Albert Szigeti să-i plătească suma de 4373 lei pentru îngrijirea, întreținerea și căutarea medicală în străinătate și în țară a soției acestuia, până la darea menționatei sentințe;

Având în vedere că faptele cari au dat naștere acestui proces, necontestate de părți, sunt următoarele: Rachela Szigeti, soția apelantului Albert Szigeti și fiica celuilalt apelant Isack Apotecker, fiind bolnavă de mai mult timp, soțul a convenit pe la începutul anului 1907 cu părinții soției ca aceștia să se ducă cu soția sa în străinătate pentru căutarea sănătății, oferindu-se a plăti pentru întâmpinarea cheltuelilor ce se vor face câte 350 lei lunar. În urma acestei înțelegeri soția a și plecat în străinătate cu părinții săi și după avizul medicilor, cari au fost consultați, a fost instalată de dânsii la Berlin într'un sanatoriu, unde a stat lunile Aprilie și Maiu 1907, după care a fost adusă în țară tot bolnavă, stând în București la părinții săi până la 15 Octomvrie acelaș an, când tot dânsii au instalat-o în sanatoriul Sf. Elisabeta, unde se găsește și astăzi. La 28 Martie 1908 Isack Apotecker, tatăl, a intentat acțiunea de față contra soțului Albert Szigeti spre a-i plăti suma de 15000 lei pentru cheltuelile făcute cu căutarea și întreținerea soției acestuia, iar la 5 August acelaș an soțul a somat pe părinții soției sale să-i readucă soția la domiciliul său, cerere care a fost repetată printr'o altă somațiune făcută la 8 Decemvrie acelaș an, ambele prin intermediul portărilor Tribunalului Ilfov;

Având în vedere că, față cu faptele expuse, tribunalul a admis în parte acțiunea apelantului Isack Apotecker și a obligat pe Albert Szigeti să-i plătească suma de 4373 lei pentru îngrijirea, întreținerea în sanatoriu și căutarea medicală în străinătate și în țară până la data pronunțării sentinței, 23 Octomvrie 1908, a soției acestuia, ținându-i în seamă o sumă de 3500 lei ce pretinde că a dat la plecare soției sale;

Având în vedere că apelantul Albert Szigeti tinde, prin apelul său, a se respinge acțiunea intentată contră-i, de oarece Isack Apotecker, reclamantul dela prima instanță, îi ține soția contra voinței sale; cât pentru cheltuelile făcute în străinătate, unde soția a fost dusă cu consimțământul său, i-a plătit suma de 3500 lei, ce i s'a ținut în seamă la prima instanță; iar apelantul Isack Apotecker tinde prin apelul său, în primul loc, a se reduce 500 lei din suma de 3500 lei cu care a fost scăzut apelantul Szigeti, căci n'a primit dela dânsul în contul cheltuelilor făcute decât suma de 3000 lei, iar nu 3500 lei cât pretinde dânsul, și în acelaș timp pe lângă suma ce i s'a acordat la prima instanță să mai fie obligat a-i plăti încă 4807 lei 80 bani, cheltuelile făcute dela darea sentinței tribunalului până la 18 Aprilie corent;

Având în vedere că, potrivit art. 196 din Codul civil, femeia este datoră să locuiască împreună cu bărbatul său și să-l urmeze în orice loc va găsi de cuviință să-și stabilească locuința sa, iar bărbatul este dator a o primi și a-i înlesni totul pentru viețuirea ei, după starea și puterea sa;

Că, prin derogare la acest principiu, soțul poate fi îndatorat a procura cele necesare pentru întreținerea soției sale și afară din domiciliu, când acesta își neglijează îndatoririle sale în așa fel încât liniștea și demnitatea soției să nu fie ferită de orice atingere, în care caz numai soția are dreptul a se plânga și exercita acțiunea pentru a sili pe soț să-și îndeplinească obligațiunile ce-i sunt impuse, de lege, neputându-se nimeni substitui în drepturile și îndatoririle soților;

Având în vedere că, potrivit acestui principiu, apelantul Isack Apotecker neavând nici un drept a se amesteca în menajul soților Szigeti, n'ar avea nici acțiune pentru reclamarea cheltuelilor ce pretinde că a făcut cu întreținerea și căutarea sănătății soției lui Albert Szigeti; că a se admite contrariul, ar fi să se ridice bărbatului dreptul de șef al puterii maritale;

Având în vedere că, în speță, raportul juridic dintre dânsii în această privință l-a creat însuș soțul Szigeti prin mandatul dat socrului său de a-i duce soția în străinătate pentru căutarea sănătății, dar acest raport a încetat odată cu revocarea mandatului care l-a creat. În adevăr, pe la sfârșitul lunii Martie 1907, Albert Szigeti a convenit cu părinții soției sale să meargă în străinătate cu soția sa spre a o curarisi de boala de care suferea, oferindu-se a le da în contul cheltuelilor ce vor face câte 350 lei lunar și în executarea acestui mandat apelantul Apotecker i-a dus soția la Berlin, unde a instalat-o într'un sanatoriu timp de două luni, după care a adus-o în țară, îngrijind-o la dânsul acasă, fără ca soțul Szigeti să fi luat nici o măsură pentru revocarea mandatului, așa că acest mandat dat părinților soției sale pentru îngrijirea și căutarea sănătății ei n'a încetat legalmente decât la 5 August 1908, când i-a somat să-i readucă soția la domiciliul conjugal spre a-și îndeplini singur îndatoririle de soț ce le are dela lege; prin urmare, numai dela această dată a încetat obligațiunea ce soțul avea către dânsii pentru a suporta cheltuelile necesare cu întreținerea și căutarea sănătății soției sale, ne mai existând de atunci nici un raport juridic între dânsii față cu cele ce s'a zis mai sus;

Având în vedere că deși soțul Szigeti a limitat suma de 350 lei lunar pentru întâmpinarea cheltuelilor, însă Curtea în aprecierea sa, găsește că această sumă n'a putut fi suficientă față cu cheltuelile ce apelantul Apotecker a trebuit să suporte cu transportul în străinătate, consultarea medicilor și plata sanatoriului la Berlin timp de două luni; așa că cuantumul cheltuelilor făcute în străinătate urmează a se fixa la trei mii lei, iar în țară la câte 400 lei lunar, sumă care este potrivită cu trebuințele soției pentru întreținerea și căutarea sănătății sale după pozițiunea sa socială și nici de cum exagerată față cu mijloacele de cari dispune soțul;

Având în vedere că soția apelantului a fost îngrijită și căutată de părinții săi la dânsii în virtutea mandatului menționat dela 1 Iunie 1907 până la August 1908, timp de 14 luni, calculat a 400 lei pe lună, urmează că apelantul Szigeti datorează pentru cheltuelile făcute în țară suma de lei 5600, la cari adăugându-se suma de 3000 lei pentru cheltuelile făcute în străinătate, revine la cifra de 8600 lei în total;

Având în vedere că apelantul Apotecker a recunoscut în instanță că a primit dela Szigeti, pentru întâmpinarea cheltuelilor, suma de 3000 lei, sumă care scăzându-se din totalul cheltuelilor de 8600 lei, rămân 5600 lei, la plata cărora Szigeti urmează a fi obligat către Apotecker;

Având în vedere că deși Szigeti pretinde că ar mai fi dat în contul cheltuelilor încă 500 lei, pe cari soția sa îi avea la dânsa la plecarea ei în străinătate, însă aceasta nefiind cu nimic dovedit, căci Apotecker contestă că fiica lor ar fi avut la dânsa cea sumă, nu i se poate ține în seamă;

Că, astfel fiind, apelul făcut de Albert Szigeti se găsește neîntemeiat și, ca atare, cată a se respinge și a se admite în parte apelul făcut de Isack Apotecker, reformându-se sentința apelată în sensul celor arătate mai sus;

Având în vedere că afacerea fiind între rude, Curtea găsește că nu este loc a se acorda cheltueli de judecată. Pentru aceste motive, în majoritate, admite în parte apelul.

(ss) P. Ionescu; M. A. Beștelei; D. G. Tăzlăuanu.

Opiniune

Difer de părerea Curții și sunt de părere că trebuie să se acorde apelantului I. Apotecker cheltuelile făcute și după 5 August 1908;

Albert Szigeti ia în căsătorie pe Rachela, fiica lui I. Apotecker. Rachela după câțva timp dela căsătorie, la începutul anului 1907, se îmbolnăvește, și încă grav, de o boală de nervi, care în cele din urmă a avut de consecință nebunia. Albert Szigeti propune lui I. Apotecker

să ia pe Rachela să se ducă cu ea în străinătate, să o caute și cheltuelile le va plăti el;

Apotecker așa și face; merge în străinătate, caută pe Rachela cu doctori prin sanatorii, dar aceasta nu se face bine, se întoarce în țară, în București unde și locuia Apotecker, care continuă a căuta pe Rachela cu doctori, și în cele din urmă, la 15 Octomvrie 1907, bolnava pierzându-și mintea, a fost internată de părinții săi în sanatoriul Sf. Elisabeta din București;

La 28 Martie 1908 Apotecker intențiază proces ginerelui său Szigeti ca să-i plătească cheltuelile făcute cu căutarea sănătății Rachelei, iar Szigeti la 5 August 1908 somează pe Apotecker ca să-i readucă soția la domiciliu, ceea ce Apotecker n'a făcut; Rachela a rămas a fi internată tot în sanatoriul Sf. Elisabeta, unde se găsește și azi;

Chestiunea de judecat este aceasta:

Curtea acordă cheltuelile făcute până la 5 August 1908, fiindcă până la această dată Apotecker a avut mandat din partea ginerelui său Szigeti, dar nu acordă nici o cheltuială după această dată, de când Apotecker a fost somat ca să ducă pe Rachela la domiciliul soțului, și subsemnatul sunt de părere că și după această dată soțul trebuia să plătească cheltuelile ce se fac cu căutarea sănătății soției sale, cu toată somațiunea ce a făcut lui Apotecker ca să-i aducă soția la domiciliu.

Este adevărat că dela 5 August 1908, de când Apotecker a fost somat să ducă pe Rachela în domiciliul lui Szigeti, Apotecker nu mai avea mandat de a îngriji de Rachela, și prin urmare nu mai are nici acțiunea din mandat pentru a pretinde cheltuelile ce a făcut cu căutarea Rachelei și după 5 August 1908; dar dacă nu are acțiunea din mandat, are o altă acțiune, are acțiunea de *in rem verso*, de a i se restitui cheltuelile făcute și cari au folosit lui Szigeti, fiindcă nimănui nu-i este permis a se îmbogăți în paguba altuia, încât deși Szigeti, la 5 August 1908, s'a opus formal ca Apotecker să mai îngrijească de Rachela, totuși e dator să plătească cheltuelile ce Apotecker a făcut cu căutarea sănătății Rachelei, fiindcă aceste cheltueli era dator Szigeti să le facă în baza art. 194 din Codul civil, el ca soț e dator să dea ajutor soției și, prin urmare, e dator să îngrijească la boala pe soție; și asemenea cheltueli pentru căutarea botei soției făcându-le Apotecker, i-au folosit și e dator prin urmare să le plătească;

Toți autorii și jurisprudența acordă acțiunea de *in rem verso* aceluia care girează afacerile altuia, chiar în contra voinței lui, dacă a făcut cheltueli pe cari girantul trebuia să le facă, și sunt autori cari acordă chiar acțiunea *negotiorum gestorum*, când cel care a lucrat a avut motive oneste și legitime de a lucra și n'a fost rezultatul numai a unei încăpățănări necugetate (Mourlon, vol. II, § 1669), încât în speța noastră Apotecker are chiar acțiunea *negotiorum gestorum* fiindcă Rachela era bolnavă, își pierduse mintea, și în așa stare fiind cum era Apotecker să se supue somațiunii de a trimite pe Rachela la domiciliul soțului în Brăila? Se impunea ca ea să rămâie în sanatoriu. Pretențiunea soțului de a i se trimite soția la Brăila, în starea în care se găsea ea (și se găsește și azi; a se vedea actele medicale), era nesperioasă și făcută numai în scop de a-și prepara o armă de apărare în procesul ce Apotecker deja îi făcuse pentru plata cheltuelilor îngrijirii în boală a Rachelei;

Ca mijloc de a fi apărat de plata acestor cheltueli, Szigeti a mai pretins că Apotecker le-ar fi făcut voină a le dăru, susținere nefondată, fiindcă din nimic nu rezultă intențiunea de a dăru; din contră, intențiunea contrarie rezultă, întru cât dela început, de când s'a declarat boala, Szigeti a spus că căutarea e în sarcina sa, deși părinții o căutau și a și avansat pentru aceasta chiar bani; Szigeti a primit ca dotă nouă zeci mii lei în bani, și pe lângă aceasta și el dispune de mijloace. Liberalitățile trebuiesc dovedite, nu se presupun, și nu s'a dovedit cu nimic că Apotecker a dăruit aceea ce reclamă;

Pentru aceste motive, sunt de părere că soțul, în raport cu mijloacele sale, trebuie să suporte cheltuielile ce se fac cu căutarea sănătății soției sale pe tot timpul cât ea se află bolnavă.

(s) C. Niculescu

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, S. II

Audiența dela 6 Februarie 1909

Președinția d-lui V. PRETORIAN. consilier

— Constantina C. Ratea cu Sanda I. N. Dănălache —
Decizia No. 705

Retroactivitatea legilor de procedură. — Competența tribunalelor de a judeca afacerile pendinte la promulgarea Legii judecătoriilor de ocoale înaintea lor și cari după noua lege intră în competența judecătoriilor, observând însă regulile de procedură din Legea judecătoriilor de ocoale. — Care este înțelesul art. 122 din Legea judecătoriilor de ocoale?

Rezerva cuprinsă în art. 122 din noua Lege a judecătoriilor de ocoale, unde se spune că tribunalele vor continua să judece afacerile pendinte, însă, după regulile de procedură stabilite prin legea de față, nu poate fi înțeleasă că s'ar fi raportând la competență în sensul că tribunalele ar urma să judece în ultimă instanță, căci în acest caz legiuitorul ar fi spus-o formal, ci prin reguli de procedură legea înțelege a vorbi de formele propriu zise de procedură, cari este știut că se aplică imediat conform legii noi; în adevăr, legiuitorul a voit ca după cum, în conformitate cu art. 66; alin. II, procedura la tribunale, în afacerile venite dela judecatorii, se îndeplinește în acelaș mod ca la judecatorii, tot astfel să se îndeplinească procedura și cu privire la afacerile pendinte la tribunale, dar devenite de competența judecătoriilor de ocoale după noua lege.

Prin urmare, tribunalele urmează să judece afacerile pendinte înaintea lor în momentul promulgării noiei legi, tot cu competența ce avea în organizația lor primitivă, adică în primă instanță cu apel la Curte.

S'a ascultat d-l avocat Moruzi, din partea inculpatei Constantina C. Ratea; și

D-l avocat Aurel Iorgulescu, din partea întimatei Sanda I. M. Dănălache;

Curtea,

Asupra incidentului de neadmisibilitate a apelului părții civile, ridicat de inculpat pe motivul că, după articolul 53 din noua lege asupra judecătoriilor de ocoale, delictul de lovire pentru care el se găsea dat judecării în momentul publicării acestei legi, fiind de competența judecătoriilor de ocoale, cari judecă asemenea delict în primă instanță, cu drept de apel la tribunal, urmează că Curtea de apel n'ar mai avea competența de a statua asupra acestui delict;

Considerând că, în principiu, este incontestabil că legile relative la organizarea jurisdicțiunilor, ca și legile de competență și de procedură, au efect retroactiv, în sensul că sunt imediat aplicabile chiar și faptelor anterioare publicării acestor legi;

Că principiul neretroactivității legilor dă loc însă la dificultăți serioase și provoacă sisteme deosebite, când e vorba de modul cum acest principiu are să fie aplicat la procesele pendinte, adică afacerilor cari se găsesc deja în curs de judecată în momentul publicării legii noi;

Că astfel, într'un prim sistem se susține că legea nouă

de competență guvernează chiar procesele născute, dacă n'a intervenit încă, în momentul publicării acestei legi, o hotărîre definitivă în ultimă instanță; că într'un al doilea sistem se susține că este de ajuns ca procesul să fie judecat în primă instanță, pentru ca legea nouă să nu i poată fi aplicabilă; că într'un alt sistem se admite că legea nouă se aplică instanțelor angajate numai, dar nu și cauzelor în stare de a fi judecate în momentul publicării noiei legi; că, în fine, într'un ultim sistem, se susține că legea nouă nu se aplică proceselor pendinte, fie că ele ar fi ori nu în stare de judecată de oarece, trebuind a considera ca drept câștigat orice, facultate legală exercitată, urmează că partea, care a supts pretențiunile sale judecării unor anumiți judecatori, a uzat prin aceasta de o facultate la care legea îi dă dreptul și are astfel un drept câștigat ce nu poate fi atins prin legea nouă, pe cât timp vechea jurisdicție nu este desființată și nu se prevede formal că legea nouă se aplică cu privire la competență, și instanțelor angajate;

Considerând că legiuitorul noiei legi asupra judecătoriilor de ocoale, pentru a înlătura toate aceste dificultăți și pentru a evita orice străgăniri, pierderi de timp și cheltuieli împričinaților, ale căror afaceri se găseau pendinte înaintea tribunalelor, în momentul punerii în aplicare a acestei legi, fără a face între ele vreuna din distincțiunile semnalate mai sus și împărțîșind, ca mai juridică și mai echitabilă, ideea ultimului sistem preconizat de autorități considerabile, a dispus prin articolul 122 de sub titlul «dispoziții transitorii» ca procesele pendinte înaintea tribunalului la punerea în aplicare a noiei legi, și cari ar deveni de competența judecătoriilor de ocoale, vor continua a fi judecate de acele tribunale, însă după regulile de procedură stabilite prin legea de față;

Considerând că dat fiind motivele cari au determinat dispozițiunea transitorie din art. 122 menționat, și modul cum legea se exprimă că «tribunalele vor continua a judeca», nu poate fi îndoială că tribunalele urmează să judece afacerile pendinte înaintea lor în momentul publicării noiei legi, tot cu competența ce aveau în organizațiunea lor primitivă, adică în primă instanță cu apel la Curte, mai ales că nu este admisibil ca legiuitorul să fi voit a consacra un sistem cu totul nou și deosebit de cele expuse mai sus, și astfel, pe de o parte, se menține pentru tribunal dreptul de a continua să judece afacerile ce se găseau pendinte înaintea lor la publicarea legii noi, în loc de a le trimite la judecătoriile de ocoale, dovedind prin aceasta că, cu privire la aceste afaceri, nu voieste a da legii efect retroactiv și modifica competența tribunalelor, iar de altă parte să determine un asemenea rezultat, adică să aplice legea cu efect retroactiv, hotărînd că acele afaceri s'ar fi judecând de tribunale, însă în ultimă instanță, conform noiei legi;

Că un asemenea rezultat e cu atât mai greu de admis cu cât prin el se privează de beneficiul celor două grade de jurisdicțiune, în afaceri însemnate, împričinați ale căror procese erau pendinte la publicarea noiei legi, ceea ce nu a putut fi în intențiunea legiuitorului, care recunoaște ca principiu judecata celor două grade de jurisdicțiune, și, după cum s'a arătat, a voit tocmai a înlesni pe acești împričinați, menținându-le afacerile înaintea tribunalelor, spre deosebire de recursuri cari au trecut imediat dela Curtea de casație la tribunale (art. 122, alin. I);

Considerând că rezerva cuprinsă în art. 122 menționat unde se spune că tribunalele vor continua să judece afacerile pendinte, «însă după regulile de procedură stabilite prin legea de față», nu poate fi înțeleasă că s'ar fi raportând la competență, în sensul că tribunalele ar urma să judece în ultimă instanță, căci în acest caz legiuitorul ar fi spus-o formal, ci prin reguli de procedură legea înțelege a vorbi aici de formele propriu zise de procedură, cari, este știut, că se aplică imediat conform noiei legi, adică de formele proce-

durale despre cari se ocupă în partea treia a legii în discuțiune; că, într'adevăr, legiuitorul a voit ca, după cum, în conformitate cu art. 66, alin. 2, procedura la tribunale, în afacerile venite dela judecătoria, se îndeplinește în acelaș mod ca la judecătoria, tot astfel să se îndeplinească procedura și cu privire la afacerile pendinte la tribunale, dar devenite de competența judecătoriilor de ocoale după noua lege; că o dovadă încă că prin cuvintele «reguli de procedură», din art. 122, legiuitorul înțelege forme de procedură, și nu se raportă la competență, este că cu această semnificație neîndoelnică întrebuintează aceiași termeni în art. 109, care se ocupă de modul de executare al cărților de judecată și a sentințelor date asupra acelor cărți, și în acest text, unde vorbindu-se de executare, nu poate fi vorba decât de forme propriu zise de procedură, se zice, iarăși că executarea se va face conform regulilor de procedură, adică așa după cum se exprimă și în art. 122;

Că, prin urmare, față cu cele ce preced, apelul este admisibil în principiu;

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier G. Buzdugan, în majoritate, respinge incidentul.

(ss) V. Pretorian, G. Buzdugan D. A. Mavrodin

O p i n i u n e :

Având în vedere incidentul ridicat de inculpată, că apelul părții civile este inadmisibil, întrucât, conform art. 53 din noua lege a judecătoriilor de ocoale, delictul de lovire fiind de competența acestor judecătoria, el se judecă în ultimă instanță de tribunal, astfel că Curtea de apel nu mai are competența să statueze asupra lui;

Având în vedere că cu ocaziunea noii organizări a judecătoriilor de ocoale, legiuitorul a adus modificări atât în regulile de procedură urmate până acum, cât și asupra competenței tribunalelor de a judeca unele delict. Astfel, aceste delict cari, până la noua organizare, erau de competența tribunalului ca primă instanță și cu drept de apel la Curte,

Considerând că este de principiu că legile de competență și procedură au efect retroactiv, în sensul că sunt aplicabile și afacerilor cari erau pendinte înaintea instanțelor judecătorești. Astfel, delictul de lovire, care se găsea pendinte înaintea tribunalului, ca primă instanță, la punerea în aplicare a noii legi a judecătoriilor de ocoale, prin efectul modificării competenței din noua lege, el nu mai poate trece în apel la Curte de a-l mai judeca ca instanță de apel la Curte;

Că principiul acesta noul legiuitor l-a înscris în articolul 122 de sub rubrica «dispoziții transitorii», în care se zice că procesele pendinte înaintea tribunalului, la punerea în aplicare a noii legi, și care ar deveni de competența judecătoriilor de ocoale, vor continua a fi judecate de acele tribunale, însă după regulile de procedură stabilite prin legea de față;

Considerând că cuvintele «după regulile de procedură» se referă numai la una din modificările aduse vechei legi a judecătoriilor de ocoale, adică la procedura propriu zisă, privitoare la citații etc., fără ca prin aceasta să se excludă cealaltă modificare relativă la competență, care, după cum s'a dovedit mai sus, a fost introdusă în noua lege odată cu modificarea procedurii, astfel că în art. 122 nu trebuie să vedem numai formele propriu zise de procedură, ci și regulile de competență, pentru că altfel art. 122 ar nesocoti modificarea competenței, în ce privește unele delict, și ar fi în contradicție cu articolele din legea care schimbă această competență, precum și cu principiile de drept aplicabile în materie de organizarea jurisdicțiunilor și a legilor de competență și de procedură;

Considerând că, în ce privește motivul relativ la nesocotirea celor două grade de jurisdicțiune, el nu pare peremptoriu, fiindcă prin această modificare legiuitorul implicit a derogat dela acel principiu, ceea ce se poate face fără ca să fie nevoie de o dispozițiune expresă;

Pentru aceste motive, suntem de părere a se admite

incidentul și a se respinge ca inadmisibil apelul făcut de partea civilă, Sanda Ion M. Dănălache, în contra sentinței tribunalului Argeș cu No. 1538 din 1908;

(ss) M. Gr. Ciocărdia, V. Antinescu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI TUTOVA

Audiența dela 29 Aprilie 1909

Președenția d-lui V. BALAȘESCU, președinte

Șmil Natansohn ex Casa bisericii

Sentința corecțională No. 1128

Legea asupra fabricării și punerii în vânzare a lumânărilor de ceară. — Punerea în vânzare a unor lumânări fabricate din materii străine, având aparența lumânărilor de ceară destinate uzului bisericesc ortodox. — Contravențiuni. — (Art. 1, 2 și 5 din legea asupra fabricării și punerii în vânzare a lumânărilor de ceară).

Dacă simplul fapt al găsirii și punerii în vânzare a lumânărilor fabricate cu materii străine în prăvălia unui comerciant nu este suficient ca acel comerciant să cadă în contravenție la art. 1, 2 și 5 din Legea fabricării și punerii în vânzare a lumânărilor, această contravențiune însă e pe deplin stabilită când acele lumânări ar avea aparența lumânărilor de ceară destinate uzului bisericesc ortodox.

Tribunalul,

Văzând apelul introdus în termen, cu petițiunea înregistrată sub No. 30.207/909 de Șmil Natansohn, comerciant din Bârlad, contra deciziei No. 34736 din 29 Noemvrie 1908 a d-lui administrator al Casei bisericii, prin care este amendat cu suma de 700 lei în folosul Casei bisericii, conform art. 13 din legea pentru fabricarea și vânzarea lumânărilor de ceară;

Văzând actele aflate la dosar și susținerile apelantului în instanță;

Văzând că cu procesul-verbal din 23 Octomvrie 1908, dresat de defensorul eclesiastic, delegat de administrațiunea Casei bisericii, în conformitate cu art. 6 din legea pentru fabricarea și vânzarea lumânărilor de ceară, se constată că acesta, controlând magazinul de coloniale al apelantului din Bârlad, piața Domnească, a constatat că apelantul vinde lumânări de ceară; că a luat probe din acele lumânări albe, având aparența celor bisericești puse spre vânzare, constatând prin zisul proces-verbal că lumânările găsite au forma celor bisericești și sunt destinate uzului bisericesc ortodox; că procesul-verbal este dresat în conformitate cu dispozițiunile art. 6 și urm. din Legea fabricării lumânărilor de ceară, purtând și semnătura contravenientului; că rezultatul analizei chimice constatat prin procesul-verbal al laboratorului de chimie aflat la dosar, constată prezența stearinei și parafinei în lumânările confiscate;

Văzând că însuș contravenientul declară astăzi în instanță că lumânările pentru cari este condamnat ca contravenient, aveau o dungă și stele aurite; că acest fel de lumânări au aparența de a fi destinate uzului bisericesc ortodox; că apelantul însuș, după ce susține că aceste lumânări le avea pentru uzul sinagogei evreiești, desminte această susținere prin afirmațiunea ce face: că asemenea lumânări nu sunt admise în serviciul sinagogelor evreiești; că, în tot cazul, apelantul nu dovedește și nici nu cere a dovedi cu vreo probă legală contrariu celor constatate prin procesul-verbal de contravențiune și, prin urmare, în lipsă de probă contrară rămâne stabilit, în fapt, că lumânările de ceară albă, găsite expuse spre vânzare în prăvălia apelantului, aveau aparența celor bisericești, având forma celor bisericești și că sunt destinate uzului bisericesc ortodox;

Văzând art. 1, 2 și 5 din legea pentru fabricarea și vânzarea lumânărilor de ceară din 8 Martie 1908;

Considerând că din aceste texte de lege și din întreaga economie a legii pentru fabricarea și vânzarea

lumânărilor de ceară, cum și din regulamentul acestei legi, rezultă că legiuitorul a vrut să înlăture din serviciul Bisericii autocefale ortodoxe române lumânărilor de ceară cu amestec de alte materii; că pentru a-și ajunge scopul, fără a împiedica liberul comerț al lumânărilor de ceară în genere, dar pentru a face posibilă constatarea abaterilor ce ar zădărnici scopul legii din partea celor ce, profitând de libertatea comerțului și fabricării lumânărilor chiar amestecate cu alte materii, și cari la adăpostul acestei libertăți pun în vânzare pentru uzul bisericii ortodoxe și lumânări amestecate cu materii străine, nu numai de ceară adevărată de albine, legiuitorul, prin art. 2 al legii menționate mai sus, a prescripș printre altele că lumânărilor albe înflo-rate, aurite sau simple, nu se vor putea pune în vânzare decât dacă vor fi preparate din ceară curată de albine; iar art. 5 supune penalităților prevăzute de acea lege, destul ca lumânărilor puse în vânzare să aibă aparența lumânărilor de ceară pentru uzul bisericesc ortodox de nu vor fi de ceară curată;

Că, prin urmare, dacă simplul fapt al găsirii și punerii în vânzare a lumânărilor fabricate cu materii străine în prăvălia unui comerciant nu este suficient pentru a cădea în contravențiune la art. 1, 2 și 5 din Legea fabricării și punerii în vânzare a lumânărilor, această contravențiune e pe deplin stabilită, când acele lumânări ar avea aparența lumânărilor de ceară destinate uzului bisericesc ortodox;

Văzând că, în speță, fiind dovedit în fapt că lumânărilor puse în vânzare de apelant, erau aurite cu o dungă și stele; că ele aveau aparența lumânărilor destinate uzului bisericesc ortodox și că conțin parafină și stearină, urmează că apelantul a comis contravențiunea prevăzută de art. 1, 2 și 5 din legea pentru fabricarea și vânzarea lumânărilor de ceară, și deci bine a fost amendat cu 700 lei, conform art. 13 din zisa lege, de administrația Casei bisericii, texte de lege cari s'au cetit de d-l președinte în ședință publică în cuprinderea următoare: (urmează textul legii).

Pentru aceste motive, redactate de d-l jude de ședință Gh. L. Dimitriu, tribunalul, în majoritate, și de acord cu concluziunile d-lui substituit, respinge apelul, etc.

(ss) Gh. L. Dimitriu; Ar. Pantazi.

Grefier, (s) Romula

Opiniune

Subsemnatul, președinte, sunt de părere a se admite apelul făcut de Șmil Natansohn, contra deciziunii administratorului Casei bisericii, No. 34.736/908, și a se achita pentru faptul de contravențiune la legea pentru fabricarea și vânzarea lumânărilor de ceară pentru motivele ce urmează:

Din procesul-verbal încheiat la 23 Octomvrie 1908 de Gh. Vântu, defensor eclesiastic, delegat de administratorul Casei bisericii, conform art. 6 din legea pentru fabricarea și vânzarea lumânărilor de ceară, rezultă că numitul, la inspecția ce a făcut magazinului de coloniale al apelantului Șmil Natansohn, comerciant din Bărlad, a găsit și lumânări de ceară albă având aparența celor bisericești, din cari a luat probe conform art. 6 din lege; că aceste lumânări erau nestampilate, având forma celor bisericești și sunt destinate uzului bisericesc ortodox;

Prin acest proces-verbal, însă, nu se constată dacă apelantul a vândut vreunei persoane din acele lumânări pentru a le întrebuința în serviciile religioase ale bisericii ortodoxe române, nici dacă din aceste lumânări s'au găsit în vreun serviciu religios bisericesc: astfel că singurul fapt ce se poate deduce din acest proces-verbal, după cum constată majoritatea tribunalului, este că acele lumânări se aflau în magazinul comercial al apelantului expuse vânzării;

În aceste condițiuni apelantul nu se poate considera

ca contravenient la legea pentru fabricarea și vânzarea lumânărilor de ceară, pentru că prin această lege nu s'a oprit comerțul de lumânări de orice natură ar fi ele, care rămâne liber, după cum a declarat în Senat ministrul Spiru Haret. propunătorul legii, ci numai s'a voit a se împiedica de a se mai întrebuința pentru serviciile religioase ale bisericii ortodoxe alte lumânări decât de ceară curată, și în acest scop a luat măsuri pentru a se garanta în contra falsificărilor, obligând pe fabricanți de a distinge lumânărilor de ceară ce aveau a servi pentru uzurile religioase ale bisericii ortodoxe prin stampilarea lor cu numele fabricantului și locul fabricațiunii; ori, lumânărilor ce au fost găsite în magazinul apelantului nu purtau această stampilă, care forma singurul criteriu legal pentru a marca distincțiunea că acele lumânări erau de ceară curată și destinate uzului bisericesc ortodox, și nici nu s'a constatat că din aceste lumânări au fost vândute și întrebuințate în vreun serviciu religios, ci erau nestampilate, după cum rezultă din procesul-verbal de constatarea contravențiunii; așa că din această împrejurare trebuie să conchidem că acele lumânări erau destinate comerțului în general, pe care legea l-a lăsat liber;

Nici majoritatea tribunalului nu contestă temeinicia acestor argumente; dar, după câte reiese din sentința ce dă, singura considerațiune care a determinat-o pentru a susține că apelantul este în contravențiune, este că în magazinul său s'au găsit lumânărilor ce la verificarea făcută de institutul de chimie din București s'au constatat că nu sunt de ceară curată, că aveau aparența celor destinate uzului bisericesc; ori legea nu determină anumite forme pentru lumânărilor destinate uzului bisericesc, nici nu împiedică ca celelalte lumânări destinate uzului general și permise în comerț să nu fie fabricate în aceeași formă ca cele bisericești, și în acest caz aparența formei lumânărilor găsite în magazinul apelantului nu era suficientă pentru a-l considera ca contravenient.

Președinte, (s) V. Bălășescu.

A apărut tomul IX (partea I-a) din Explicațiunea teoretică și practică a Dreptului civil român, de d-l *Dimitrie Alexandresco*. (Comentariul art. 1410 — 1490, 1902 din Codul civil). Acest volum cuprinde studii amănunțite asupra Legii proprietarilor, precum și asupra bezmanului, embaticului sau emfiteozei. **Prețul 10 lei.**

Partea a doua din acest volum, care va apare în cursul lunii Ianuarie 1910, cuprinde: Societatea, Mandatul, Comodatul și Imprumutul, precum și tablele întregului volum.

Comandele se fac la ziarul «Curierul Judiciar», unde se găsesc de vânzare și celelalte volume.

Quelques remarques sur les vices du consentement, étude juridico-psychologique, par P. Vasilescu, licencié en philosophie, docteur en droit de la Faculté de Paris, avocat. Prix 3 francs.

* * *

Poate să se ridice starea de faliment în opoziție sau apel prin plata creanțelor în urma sentinței declarative? de d-l P. Vasilescu, licențiat în filozofie, doctor în drept din Paris, avocat. **Prețul 1 Leu.**

De vânzare ambele la Curierul Judiciar care servește la cerere orice cărți de drept contra valoare, mandat postal sau ramburs.

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat postal direct la administrația ziarului «Curierul Judiciar» București, sau să plătească numai la prezentare în mâna încasatorilor: I. RIVEANU pentru provincie și I. St. TUDOROIU pentru capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registrul cu mateă, investite cu ștampila: CURIERUL JUDICIAR.